

Rudolf Kubiš, zabudnutá osobnosť slovenského bankovníctva

Ludovít HALLON

V prvej polovici 20. storočia a na pozadí historických štátoprávnych a hospodársko-politických zmien zaznamenalo peňažníctvo ovládané slovenským finančným kapitálom pozoruhodný rozmach, pričom postupne nadobudlo kľúčové postavenie vo finančnej sústave na dnešnom území Slovenska. Veľký podiel na tomto vývoji mala skupina slovenských bankových úradníkov, ktorí v sledovanom období postúpili z marginálnych úradníckych pozícií až na najvyššie riaditeľské funkcie, ako aj na vysoké posty v hospodárskom živote Slovenska. Medzi úradníkov prekonávajúcich najdlhšiu cestu po rebríčku bankových funkcií sa zaradil Rudolf Kubiš. Dosiahol posty generálneho riaditeľa najväčšieho peňažného ústavu Slovenska Tatra banky a guvernéra Slovenskej národnej banky v dramatickom období na jeseň 1944. Napriek tomu sa z historickej pamäti slovenskej spoločnosti takmer úplne vytratil a je málo známy aj v slovenskej historiografii. Nasledujúca štúdia by mala aspoň čiastočne priblížiť zložitú a často kontroverznú púť R. Kubiša dejinami slovenského peňažníctva. Zameriava sa najmä na vrcholné roky jeho profesionálnej kariéry v podmienkach autonómneho Slovenska v rokoch 1938 – 1939 a počas existencie Slovenskej republiky 1939 – 1945.¹

Na prelome 19. a 20. storočia sa rozvinula prvá väčšia expanzia národne slovenského kapitálu, ktorá bola najúspešnejšia v peňažníctve. Do roka 1918 vzniklo 33 bánk so slovenskou správou. Slovenské banky vznikali najmä na západnom a severozápadnom Slovensku. Tu sa nachádzali aj dva najväčšie slovenské peňažné ústavy Úverná banka v Ružomberku a Hornouhorská banka Tatra v Martine (Tatra banka) s významnou pobočkou v Bytči. V uvedených rokoch nastúpila nová generácia slovenského bankového manažmentu, ktorá na rozdiel od predstaviteľov peňažníctva z predchádzajúceho obdobia už mala odborné vzdelanie a vytvorila prvú skupinu profesionálneho bankového úradníctva. Niektorí príslušníci novej generácie úradníctva získali profesionálne

1 Štúdia bola vypracovaná v rámci riešenia projektov APVV-16-0047 „Od denára k euru. Fenomén peňazí v dejinách Slovenska od stredoveku po súčasnosť“ a VEGA 2/0043/16 „Vzostup a pád hospodárskeho vývoja Slovenska 1942 – 1945“.